

## תקנות ההכשרה המקצועית

### הצבת התלמידים למקומות הכשרה מקצועית

ההכשרה המקצועית מתקיימת במסגרת המכונה "מרכז למידה", כל אחד ממרכזי הלמידה מאפשר למידת ידע מיומנויות וערכים של מקצוע העבודה הסוציאלית דרך הדגמתם בתחום מסוים או עם אוכלוסיית יעד מסוימת. שני מרכזי למידה מוקדשים למגמה הקהילתית, שאר מרכזי הלמידה הנם במסגרת המגמה הפרטנית. בראש כל מרכז למידה עומד רכז/ת.

בכל אחת משתי שנות ההכשרה המקצועית מוצבים הסטודנטים שבמגמה הפרטנית במרכז למידה שונה ובמסגרתו, הם משובצים למקומות ההכשרה בקהילה בירושלים וסביבתה. הם מודרכים על ידי מדריכים מטעם בית הספר. שיבוץ הסטודנטים למקומות ההכשרה המקצועית **נקבע אך ורק על ידי המדור להכשרה מקצועית.**

נלקחים בחשבון בהצבה זו, מטרות וצרכים חינוכיים ואפשרויות המצויות בידי המדור למצוא מקומות הכשרה מתאימים בסוכנויות השדה. צוות המדור עושה מאמץ לשבץ את התלמידים לפי אחת משלוש בקשותיהם כעולה מהעדיפויות, שנרשמו בכרטיס השיבוץ שממולא בחודש יוני לפני שנת ההכשרה. ההכשרה המקצועית מהווה חלק מהלימודים ובשום מקרה לא תעשה תמורת תשלום לסטודנט/ית. מעמד הסטודנט כמתלמד מאפשר את המשך הכשרתו גם במקרים בהם מקום ההכשרה מוצא פגמים בתפקודו. אי קיום יחסי עובד-מעביד מונע מצבים של "פיטורים" של מודרך מתקשה.

### משך ההכשרה המקצועית

ההכשרה המקצועית מתחילה בשבוע השני של שנת הלימודים ונמשכת **באופן רצוף**, עד סוף שנת הלימודים **כולל** החופשה בין הסמסטרים.

**בחופשה בין הסמסטרים** - על הסטודנט להמשיך בעבודה הישירה עם ולמען הפונים במגמה הפרטנית ובביצוע הפרויקטים במגמה הקהילתית. כמו-כן, על הסטודנטים להגיע להדרכה.

### חופשות חגים ומועדים:

**בחופשת הפסח** : אין חפיפה מלאה בין ימי החופשה מהשיעורים הפרונטליים לבין החופשה מההכשרה המקצועית. החופשה מההכשרה היא קצרה יותר מאשר החופשה מההוראה הפרונטלית.

**סטודנטים שאינם יהודים** זכאים לחופשה בימי החגים שלהם. **חלו** החגים בימי הכשרה, **יוחזרו** ימי החופשה בחגי היהודים.

לוח חופשות ההכשרה המקצועית, יעודכן בראשית כל שנת הלימודים על ידי רכזת המדור להכשרה מקצועית וניתן לראותו בקישור באתר בהכשרה המקצועית

### היקף ההכשרה המקצועית:

ההכשרה מתבצעת במהלך שתי שנות לימודים:

בתכנית הבוגר בשנים ב' ו-ג': בימי א' ו-ד' - 8 שעות כל יום (סה"כ 16 שעות שבועיות)

בתכנית ההשלמות לתואר מוסמך בעו"ס בשנים א' ו-ב': בימי א' ו-ד' - 8 שעות כל יום (סה"כ 16 שעות שבועיות)

### השתתפות בהכשרה מקצועית

- השתתפות בלימודי ההכשרה מקצועית של שנה ב' מותנית בעמידה בתנאי המעבר משנה א' לב'.
- סטודנט הלומד בהכשרה מקצועית ילמד בד בבד שעורי מתודות בעבודה סוציאלית כדלקמן:

#### המגמה הכללית – פרטנית :

שנה ב' - 03304 - מתודות בעבודה סוציאלית, ו-03133 - מיומנויות בעבודה סוציאלית.

שנה ג' -- עבודה סוציאלית עם יחידים ומשפחות. תחת שם זה מוצעים מספר קורסים מדי שנה והסטודנט ישתתף באחד מהם.

#### המגמה לעבודה סוציאלית קהילתית:

שנה ב' : 03303 - עבודה סוציאלית עם קבוצות וארגונים בקהילה, ו-03371 - מיומנויות תקשורת בין-אישית בעבודה קהילתית.

שנה ג' : 03319 - מתודות ודרכי התערבות קהילתיות וארגוניות.

- השתתפות בלימודי ההכשרה מקצועית של שנה ג' מותנית בהשלמת הכשרה מקצועית של שנה ב' ובהשלמת שעורי מתודות של שנה ב': במגמה הכללית (03304 - מתודות בעבודה סוציאלית ו-03133 - מיומנויות בעבודה סוציאלית); במגמה לעבודה סוציאלית קהילתית (03303 - עבודה סוציאלית עם קבוצות וארגונים בקהילה, ו-03371 - מיומנויות תקשורת בין-אישית בעבודה קהילתית).

- הפסקה של ההכשרה המקצועית במהלך השנה, בין אם ביוזמת התלמיד ובין אם ביוזמת בית הספר, תגרור הפסקה של הלימודים העיוניים הכרוכים בה.

- סדנא: בכל מרכז למידה מתקיימת סדנא, המועברת על ידי הרכז/ת, נוכחות והשתתפות חובה.

### היעדרויות מהכשרה מקצועית

מהסטודנטים נדרשת נוכחות מלאה בימי ההכשרה המקצועית שלהם. כל היעדרות (מחלה, מילואים וכד') דורשת השלמה מתאימה של ימי הכשרה מקצועית. כל היעדרות חייבת להיות בידיעת המדריך ובאישורו. כמו-כן, חובתו של הסטודנט להודיע על היעדרותו גם למקום הכשרתו המקצועית. היעדרות מההכשרה מעל לשבוע דורשת אישור של רכז מרכז הלמידה, כמו-גם יידוע של ראש המדור להכשרה מקצועית.

### **הוצאות נסיעה במסגרת לימודי הכשרה מקצועית**

הוצאות הנסיעה למקום ההכשרה המקצועית וחזרה יחולו על הסטודנט. ככלל מקום ההכשרה יחזיר לסטודנט הוצאות נסיעה בתפקיד (למשל: נסיעות לביקורי בית, נסיעות לצרכי איסוף מידע בשירותים שונים, נסיעות לצורך תיווך וסגור). כאשר המודרך גר בירושלים ונוסע למקום הכשרה בפרפריה של העיר (בית שמש, מבשרת וכדומה), מקום ההכשרה יהיה חייב בהחזרי נסיעות הלוך ושוב למקום ומקום ההכשרה.

### **הערכת הישגים וקביעת הציון בהכשרה המקצועית**

▪ התקדמות הסטודנט בהכשרה מקצועית מוערכת באופן שוטף ומסוכמת פורמלית ע"י המדריך פעמיים בשנה.

(1) ההערכה הראשונה בסוף הסמסטר הראשון תתייחס לעבודתו של הסטודנט ולהתקדמותו בלימודים.

(2) בתום סמסטר שני תינתן הערכה מסכמת.

האחריות על מתן הציון תחול על המדריך אשר יקבע את הציון הסופי תוך שבועיים מסיום ההכשרה המקצועית:

- הציון השנתי בהכשרה מקצועית יהיה על בסיס "עובר/נכשל".
- קבלת הציון המילולי "השתתפות פעילה" בסדנא הינה תנאי לציון חיובי בהכשרה מקצועית.
- במקרה ויהיה המדריך סבור, תוך שנת הלימודים כי הסטודנט אינו עומד בדרישות הבסיסיות של התנהגות מקצועית, יובא העניין להתייעצות עם הרכז/ת ולהתייעצות במדור להכשרה מקצועית. במקרים כאלה יכול המדריך להעריך את הסטודנט כנכשל, גם לפני סוף שנת הלימודים וקיימת אפשרות להפסיק את לימודיו של הסטודנט בהכשרה המקצועית.

### **הקריטריונים להערכה:**

- **דפוסים בסיסיים של התנהגות מקצועית**- כולל אחריות בעבודה, גישה מכבדת ובלתי מפלה, שמירת סודיות מקצועית ויושר. סטודנט שאינו עומד באחד מהדפוסים הנ"ל **נכשל** בהכשרה מקצועית.

▪ **ביצוע התפקיד המקצועי במגמה הכללית** - (עבודה פרטנית) כולל: יצירת קשר תקשורת עם פונים ועם עמיתים; אסוף, ארגון ומיון של המידע והערכה; תכנון ההתערבות; בצוע ההתערבות; תפקוד הסטודנט בתחומי מדיניות ומנהל; תכנון, הערכה, סיום ההתערבות; תכנון ובצוע פרויקט; תפקוד הסטודנט כאדם לומד.

▪ **ביצוע התפקיד המקצועי במגמה לעבודה סוציאלית קהילתית כולל**: תכנון כניסה לקהילה; צרכים בעיות וסוגיות; תהליך התכנון; התערבות; תפקיד העובד הקהילתי; תפקוד הסטודנט בתחום מדיניות ומנהל; הערכה; סיום התערבות; תפקוד הסטודנט כאדם לומד.

▪ **הפסקת לימודים במהלך ההכשרה**: סטודנט שהפסיק לימודיו בהכשרה המקצועית לפני תום שנת הלימודים מבלי שקיבל אשור מראש המדור להכשרה מקצועית, ייחשב כמי שנכשל בהכשרה המקצועית באותה השנה.

סטודנט אשר נכשל בהכשרה המקצועית, רשאי לחזור עליה, פעם אחת במשך לימודיו לתואר בוגר. אם נכשל פעם שניה, לימודיו לתואר בוגר יופסקו. סטודנט שלימודיו הופסקו עקב כישלון בהכשרה המקצועית, יוכל להגיש בקשה לחזרה ללימודים החל מתום שנתיים מסיום שנת הלימודים בה נכשל בפעם השנייה.

קבל הסטודנט ציון "נכשל", ולפי שקול דעתו של ראש המדור להכשרה מקצועית הכישלון נובע מסיבות חמורות במיוחד, רשאי ראש המדור לפנות בפנייה מנומקת לכינוס ועדת ערעורים ולהמליץ בפני הועדה על דחיית חזרתו של הסטודנט ללימודים בהכשרה מקצועית או/ו על תנאי חזרתו ללימודים. ועדת הערעורים תחליט אם לקבל את המלצת ראש המדור, או לדחותה, או על צעדים אחרים שיחולו על הסטודנט.

#### **ערעור על הציון בהכשרה מקצועית**

- (ראה גם סעיף 7.10 בנהלי הוראה ולימודים באתר האוניברסיטה באינטרנט - [www.huji.ac.il](http://www.huji.ac.il))
- זכותו של הסטודנט להביע הסתייגות מההערכה ולערער בכתב - תוך שבועיים מקבלת ההערכה. את ההסתייגות או הערעור יש להפנות למדריך.
- החלטתו המנומקת של המדריך תימסר לתלמיד תוך שבועיים מיום קבלת הערעור מידי הסטודנט. האחריות על מתן הציון תחול על המדריך.
- **ערעור על כישלון בהכשרה מקצועית**. ערער הסטודנט על ציון נכשל, לפי הנהל דלעיל ונדחה הערעור ע"י המדריך ונימוקיו לא שכנעו את הסטודנט, רשאי הסטודנט לפנות לראש המדור להכשרה מקצועית בבקשה לכנס ועדת הערעורים לדון על ציון נכשל, תוך שבועיים מיום קבלת תשובתו של המדריך. על הסטודנט להגיש לוועדת הערעורים בקשה מנומקת בכתב. סמכותה של ועדת הערעורים לקבל את ערעורו של הסטודנט או לדחותו. החלטת ועדת הערעורים סופית.

- **ציון בהכשרה מקצועית לאחר הערעור על כישלון** : קבלה ועדת הערעורים את נימוקי המדריך, ציונו יעמוד בעינו ויירשם בגיליון הציונים של הסטודנט. קבלה הועדה את ערעורו של הסטודנט, יקבע ציונו בהכשרה מקצועית "עבר".
- **הרכב ועדת הערעורים** : ראש תוכנית הבוגר, היועצת לתלמידי בוגר ונציג המדור להכשרה מקצועית.
- סטודנט הסבור כי קופח **מטעמים אישיים** רשאי להגיש ערעור לדיקן בית הספר. בערעור יפרט הסטודנט את העובדות והסיבות שהניעו אותו להגיש הערעור.

### **משוב מהסטודנטים לגבי חוויית ההכשרה**

לסטודנטים ניתנת הזדמנות להביע משוב על ההכשרה המקצועית במספר דרכים :

- שיחה ישירה עם המדריך.
- פנייה לרכז של מרכז הלמידה
- פנייה לראש המדור
- פנייה ליועצת בית הספר
- הבעת דעתם בסעיף המיועד לכך בטופס הערכה.

**בנוסף**, טופס משוב הממלא בסוף השנה. טופס זה נשמר במזכירות התלמידים הכללית ומועבר למדור רק לאחר סיום תהליך הערכות סוף השנה, בחודש ספטמבר של כל שנה.